

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Τα Δικαιώματά Σας](#) > [Θεμελιώδη Δικαιώματα](#) > Greece

Βέλτιστες πρακτικές των κρατών μελών σχετικά με τον Χάρτη

Περιεχόμενο που
παρέχεται από
Ελλάδα

Ελλάδα

Κυβερνητικές πολιτικές που προωθούν τη χρήση του Χάρτη και την ενημέρωση γι' αυτόν από μέρους της νομοθετικής εξουσίας, της διοίκησης, των οργάνων επιβολής του νόμου και του δικαστικού σώματος

Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ελληνικής έννομης τάξης, το οποίο ο Έλληνας Δικαστής λαμβάνει και αυτεπαγγέλτως υπόψη, ενώ λόγος περί παραβίασης αυτού μπορεί να προβληθεί ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου. Υποχρέωση για την πιστή εφαρμογή των συνταγματικών, ποινικών και δικονομικών διατάξεων, μέσω των οποίων κατοχυρώνονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, έχουν επίσης όλοι οι δημόσιοι λειτουργοί και ειδικά οι εκπρόσωποι της Αστυνομίας ως τα όργανα της επιβολής του νόμου.

Η χώρα μας συνεργάζεται στενά με τα ελεγκτικά όργανα των Διεθνών Οργανισμών και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σε αυτό το πλαίσιο, αναλαμβάνονται σε τακτική βάση θεσμικές πρωτοβουλίες από την Ελλάδα, προκειμένου να καθίσταται σαφές ότι γίνονται σεβαστά τα κριτήρια και οι δεσμεύσεις που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις για την προστασία των δικαιωμάτων αυτών, μεταξύ των οποίων και ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο Νόμος 4443/2016 που αφορά στην αφορά στην διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, και στον οποίο γίνεται ευθεία αναφορά στις επιταγές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και δη στο άρθρο 21.

Εργαλεία που συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση του Χάρτη και των περιπτώσεων εφαρμογής του

Η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου, στα πλαίσια της συνεργασίας της με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Union Agency for Fundamental Rights-FRA) αποστέλλει σε όλες τις Εισαγγελίες Εφετών και Πρωτοδικών της χώρας εγχειρίδια σε έντυπη μορφή του ως άνω Οργανισμού, όποτε αυτά είναι διαθέσιμα, και γνωστοποιεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης από τον Έλληνα Εμπειρογνώμονα στον Οργανισμό, τους συνδέσμους (links) του Οργανισμού μέσω των οποίων δίνεται η δυνατότητα πρόσβασης σε πρόσφατες δημοσιεύσεις εγχειριδίων του Οργανισμού που αφορούν στον ποινικό εγκλεισμό και τα εναλλακτικά μέτρα, στα θύματα εγκλημάτων βίας, στους ανήλικους, στην προστασία ευάλωτων ομάδων και μειονοτήτων κ.λπ. Επιπρόσθετα, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποστέλλεται σε όλες τις Εισαγγελίες Εφετών και Πρωτοδικών της χώρας η Ετήσια Έκθεση του ως άνω Οργανισμού.

Επιπρόσθετα, σε συνέχεια της συνεργασίας της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου ως εταίρου (Partner) με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικαστικής Επιμόρφωσης (European Judicial Training Network-EJTN), οι εισαγγελείς της χώρας δύνανται να συμμετάσχουν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Επισκέψεων (Study Visits) σε Θεσμικά Όργανα της Ε.Ε., όπως το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Court of Justice of the European Union-CJEU), το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (European Court of Human Rights-ECtHR), τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ.

Τέλος, στην ιστοσελίδα της [Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου](#) αναρτώνται, μεταξύ άλλων, οι εγκύκλιοι της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου προς τους Εισαγγελείς Εφετών και Πρωτοδικών της χώρας, που εκδίδονται σε

συνάρτηση με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), με σκοπό την παροχή γενικών οδηγιών προς αποφυγή συναφών παραβιάσεων των άρθρων της ΕΣΔΑ.

Η Ελληνική Αστυνομία εκδίδει κατά καιρούς ειδικότερες διαταγές, εγχειρίδια και κατευθυντήριες γραμμές προς το προσωπικό της, για την προάσπιση και τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Ειδικότερα, με την υπ' αριθ. 7100/25/14-δ' από 08-11-2014 εγκύκλιο διαταγή του Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας, με τίτλο «Η αντιμετώπιση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των διακρίσεων κατά την αστυνομική δράση», προκύπτει η γενική υποχρέωση του κράτους και συγκεκριμένα των διαφόρων οργάνων του, αφενός να μην προσβάλλουν κατά την άσκηση της κρατικής εξουσίας την αξία του ανθρώπου εν γένει, ανεξάρτητα από οποιοδήποτε διακριτικό γνώρισμα, αφετέρου να προβαίνουν σε θετικές ενέργειες για την αποτροπή της προσβολής της.

Παράλληλα, με το Π.Δ. 254/2004 «Κώδικας Δεοντολογίας του Αστυνομικού», προκύπτει η γενική υποχρέωση σεβασμού της αξίας του ανθρώπου και προάσπισης των δικαιωμάτων του αλλά και ειδικότερες διατάξεις για τη συμπεριφορά του αστυνομικού κατά την αστυνομική δράση, πάντοτε με γνώμονα τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Κατά καιρούς έχουν διανεμηθεί εγχειρίδια στο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, όπως: «Οδηγός Συμπεριφοράς της Ελληνικής Αστυνομίας προς θρησκευτικές και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες», «Ρητορική του μίσους : διαδρομές του ρατσισμού στο δημόσιο λόγο» χορηγούμενο από το Υπουργείο Δικαιοσύνης με την υποστήριξη του Συμβουλίου της Ευρώπης, «Αστυνόμηση Εγκλημάτων Μίσους εναντίον των ΛΟΑΔΜ ατόμων» του Συμβουλίου της Ευρώπης, «Η Δημόσια Διοίκηση απέναντι στο ρατσιστικό έγκλημα» του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, «Εγχειρίδιο Διαπολιτισμικής Επιμόρφωσης» του Κέντρου Μελετών Ασφάλειας.

Συναφώς, αναφέρεται η λειτουργία Τμημάτων και Γραφείων Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας με σκοπό την ουσιαστική και αποτελεσματική καταπολέμηση της βίας, η οποία εκδηλώνεται κατά μεμονωμένων ατόμων ή ομάδων ατόμων με πιθανολογούμενα ρατσιστικά κίνητρα και υπόβαθρο, καθώς και η ίδρυση Υπηρεσιών Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας σε όλη την επικράτεια για την αποτελεσματική περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας και προστασία των θυμάτων.

Αναφορικά με την εκπαίδευση του αστυνομικού προσωπικού σε θέματα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων, γνωρίζεται ότι στο βασικό επίπεδο εκπαίδευσης, το πρόγραμμα σπουδών στις Σχολές Αξιωματικών και Αστυφυλάκων Ελληνικής Αστυνομίας, περιλαμβάνει τη θεματική ενότητα «Ανθρώπινα δικαιώματα» ως αυτοτελές γνωστικό αντικείμενο (ενδεικτικά, η διδακτέα ύλη περιλαμβάνει: διεθνή προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων, προστασία δικαιωμάτων στην Ε.Ε., φορείς και αποδέκτες θεμελιωδών δικαιωμάτων, ρατσισμός - ξενοφοβία, προσωπική ελευθερία και ασφάλεια, προστασία του παιδιού, της γυναίκας και των εργασιακών σχέσεων, απαγόρευση των βασανιστηρίων, μειονότητας κ.λπ.).

Σε μετεκπαιδευτικό επίπεδο, το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας συμμετέχει ανά τακτά χρονικά διαστήματα, τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό σε ειδικές εκπαιδευσεις και σεμινάρια σχετικά με το νομοθετικό πλαίσιο που προβλέπεται για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου (π.χ. αναγνώριση κινήτρων ρατσιστικής βίας, ανθρώπινα δικαιώματα και αστυνομική δεοντολογία, θεμελιώδη δικαιώματα και αστυνομικό ήθος, προσέγγιση και διαχείριση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, αντιμετώπιση ενδοοικογενειακής βίας και προστασία των θυμάτων κ.λπ.).

Πέραν των ανωτέρω, η Ελληνική Αστυνομία συνεργάζεται με λοιπούς φορείς και Αρχές που έχουν ως στόχο τον σεβασμό και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά την αστυνομική δράση (ενδεικτικά αναφέρονται η Επιτροπή Πρόληψης των Βασανιστηρίων και κάθε άλλης απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (C.P.T.) του Συμβουλίου της Ευρώπης, η Ομάδα Εργασίας των Ηνωμένων Εθνών για τις Αυθαίρετες Κρατήσεις, ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA), ο Συνήγορος του Πολίτη για τη διερεύνηση περιστατικών αυθαιρεσίας, η Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων, η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και Μ.Κ.Ο - Χαμόγελο του Παιδιού, Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας, στο πλαίσιο διαχείρισης περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας κ.λπ.).

Στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής για τον Χάρτη η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη -μεταξύ άλλων- να ορίσουν ένα σημείο επαφής για τον Χάρτη με σκοπό τη διευκόλυνση του συντονισμού και της συνεργασίας. Ανταποκρινόμενο στο κάλεσμα της επιτροπής το Υπουργείο Δικαιοσύνης προχώρησε στον ορισμό εντός του Υπουργείου ενός σημείου επαφής/ focal point για την ενίσχυση της συμμετοχής και της συμβολής του

Υπουργείου στην εφαρμογή του Χάρτη από τους εγχώριους φορείς. Ως σημείο επαφής ορίζεται η Διεύθυνση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Απονομής Χάριτος του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η πρωτοβουλία βασίζεται σε συνεργασία των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Εξωτερικών (Τμήμα Δικαίου Ευρωπαϊκής Ένωσης του Υπουργείου Εξωτερικών) και σκοπός του σημείου επαφής είναι αφενός η διευκόλυνση της ροής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τον Χάρτη και, αφετέρου, ο συντονισμός των προσπάθειών για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη στη χώρα. Η Ελλάδα έλαβε τα εύσημα για την πρωτοβουλία αυτή στο πλαίσιο Τηλεδιάσκεψης της Ομάδας Θεμελιώδη Δικαιώματα, Δικαιώματα των Πολιτών και Ελεύθερη Κυκλοφορία (FREMP) και υπήρξε προτροπή και των υπόλοιπων Κ/Μ να υιοθετήσουν την πρακτική αυτή.

Δεδομένου ότι η αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. με βάση τις συστάσεις της Επιτροπής όπως αυτές αποτυπώνονται στη νέα στρατηγική της αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για την Ελλάδα, εξετάζονται περαιτέρω πρωτοβουλίες για την επίτευξη του σκοπού αυτού. Ενδεικτικά αναφέρονται: η δημιουργία υποστηρικτικού προς το σημείο επαφής μηχανισμού με συμμετοχή εκπροσώπων περισσότερων υπουργείων, η ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των νομικών επαγγελματιών σε ζητήματα εφαρμογής του Χάρτη μέσω σεμιναρίων και διαλέξεων από Έλληνες και ξένους ειδικευμένους Νομικούς καθώς και δικαστές του Δ.Ε.Ε., η συνεχής παρακολούθηση της Νομολογίας του ΔΕΕ και του ΕΔΔΑ για τις νομολογιακές εξελίξεις και η εγχώρια διάχυσή τους, η διαρκής συνεργασία με άλλους εγχώριους φορείς που ασχολούνται με τα ανθρώπινα δικαιώματα, η περαιτέρω έμφαση στον εμπλουτισμό της Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης, όταν πρόκειται για διατάξεις που αφορούν στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, κατόπιν συνεννόησης με το επισπεύδον Υπουργείο.

Χρήση και προώθηση εργαλείων του Χάρτη που αναπτύχθηκαν από άλλες χώρες της ΕΕ ή από άλλους ενδιαφερομένους στην ΕΕ

Συνεργασία με ενδιαφερομένους για την προώθηση της χρήσης του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και της ενημέρωσης σχετικά με αυτόν

Παραδείγματα συνεργασίας μεταξύ υπερασπιστών δικαιωμάτων και εθνικών αρχών που συμβάλλουν στην καλύτερη χρήση του Χάρτη και ενημέρωση σχετικά με αυτόν

[Υπουργείο Δικαιοσύνης](#)

[Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων](#)

[Συμβουλευτικά Κέντρα για τη Βία κατά των Γυναικών](#)

[Συνήγορος του Πολίτη](#)

[Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας \(ΚΕΘΙ\)](#)

[Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής αλληλεγγύης \(ΕΚΚΑ\)](#)

[Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες](#)

[Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι](#)

[Διεθνής Αμνηστία Ελληνικό Τμήμα](#)

Παραδείγματα συνεργασίας μεταξύ εθνικών αρχών και πανεπιστημίων που συμβάλλουν στην καλύτερη χρήση του Χάρτη και ενημέρωση σχετικά με αυτόν

-

Παραδείγματα μη κυβερνητικών πρωτοβουλιών που προωθούν τη χρήση του Χάρτη και την ενημέρωση σχετικά με αυτόν στη χώρα σας

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα δρα στο ειδικό νομοθετικό πλαίσιο της προστασίας δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό και ιδίως κατά την έκδοση γνωμοδοτήσεων αλλά και την εξέταση υποθέσεων η

Αρχή επικαλείται και μνημονεύει κυρίως το δικαίωμα του άρθρου 8 περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και το συναφές δικαίωμα του άρθρου 7 περί σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.

Περαιτέρω, η Αρχή διατηρεί μακρά συνεργασία με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, ο οποίος αποτελεί το κατεξοχήν επιφορτισμένο όργανο της ΕΕ με την προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η συνεργασία αυτή ανάγεται αφενός, σε συνδρομή με σχολιασμό και μετάφραση σχετικού εγχειριδίου για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που εκδίδει ο Οργανισμός και αφετέρου, σε περιοδική συνεισφορά στο περιεχόμενο και έλεγχο των τριμηνιαίων/μηνιαίων εκθέσεων, που εκπονεί ο Οργανισμός μέσω του Εθνικού Συνδέσμου της χώρας.

Τέλος, η Αρχή αξιοποιεί παγίως εργαλεία τα οποία αναπτύχθηκαν από τον προαναφερόμενο Οργανισμό, όπως ενημερωτικό φυλλάδιο (συνεργασία του Οργανισμού με την Ομάδα Συντονισμένης Εποπτείας του Eurodac – με συμμετοχή της ελληνικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα) για τις αρμόδιες εθνικές αρχές σε θέματα άσυλου, το οποίο μεταφράζει η ελληνική αρχή και θα αναρτήσει στην ιστοσελίδα της, καθώς και θα αποστείλει στις παραπάνω αρχές.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 14/06/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.